EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 18.1.2011
KOM(2011) 12 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Rozvoj evropského rozměru v oblasti sportu

SEK(2011) 68 v konečném znění
SEK(2011) 67 v konečném znění
SEK(2011) 66 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Rozvoj evropského rozměru v oblasti sportu

1. ÚVOD

Spolupráce i dialog v oblasti sportu na úrovni EU byly značně posíleny díky bílé knize o sportu z roku 2007[1]. Téměř všechny činnosti doprovázející akční plán „Pierre de Coubertin" již byly dokončeny nebo se právě realizují. Bílá kniha obsahuje popis specifické povahy sportu a provádění právních předpisů EU v oblastech, jako je vnitřní trh a hospodářská soutěž, ve sportovním odvětví. Při provádění bílé knihy o sportu shromáždila Komise užitečné podklady k tématům, které se budou v budoucnu řešit. Toto sdělení bílou knihu nenahrazuje, nýbrž vychází z jejích výdobytků.

V řadě oblastí zůstává bílá kniha vhodným základem pro činnosti na úrovni EU v oblasti sportu. Tyto oblasti zahrnují kupříkladu podporu dobrovolnické činnosti v oblasti sportu, ochranu dětí a mladistvých a ochranu životního prostředí. Bílá kniha rovněž vytvořila platformy pro strukturovaný dialog se zúčastněnými stranami v oblasti sportu, včetně každoročního sportovního fóra EU, a sloužila jako základ k prosazování činností souvisejících se sportem v rámci příslušných fondů, programů a iniciativ EU. Skutečnost, že se v tomto sdělení nerozvíjí určitá témata, neznamená, že tato témata přestala být pro Komisi prioritou, nýbrž že bílá kniha i nadále poskytuje dostatečný základ pro jejich řešení, a to i v příštích letech.

Na různé aspekty sportovního odvětví se vztahují různá ustanovení Smlouvy, jak se vysvětluje v bílé knize. Kromě toho dává Lisabonská smlouva EU pravomoci, pokud jde o podporu, koordinaci a doplňování sportovních činností, což je výzvou k iniciativě s cílem rozvíjet evropský rozměr v oblasti sportu (článek 165 SFEU).

Bílá kniha je strukturována do tří širokých tematických kapitol (společenská role sportu, hospodářský rozměr sportu a organizace sportu), odráží ustanovení Smlouvy o sportu a stala se užitečným nástrojem pro zúčastněné strany v oblasti sportu, jakož i obecně přijímaným rámcem činností a diskusí na úrovni EU. Stejné strukturní členění zachovává i toto sdělení. V každé kapitole je na závěr uveden ilustrativní nevyčerpávající seznam možných otázek, který je určen Komisi a členským státům k řešení v rámci jejich příslušných oblastí působnosti.

1.1. Celoevropská veřejná konzultace

Při přípravě tohoto sdělení prováděla Komise konzultace s celou řadou zúčastněných stran, aby vymezila klíčová témata, která se mají na úrovni EU řešit, mimo jiné i konzultace s členskými státy a významnými zúčastněnými stranami sportovního odvětví (sportovní fórum EU, bilaterální konzultace), on-line konzultace a konzultace s nezávislou skupinou

[1] KOM(2007) 391, 11.7.2007.

odborníků[2]. Zohlednila rovněž výsledky studie o Lisabonské smlouvě a politice EU v oblasti sportů, kterou nechal vypracovat Evropský parlament[3].

Z konzultací s členskými státy vyplynula vysoká míra shody v tom, že by se v rámci agendy EU v oblasti sportu měla upřednostnit tato témata: zdraví upevňující tělesné aktivity; boj proti dopingu; vzdělávání a odborná příprava; dobrovolnická činnost a neziskové sportovní organizace; sociální začleňování ve sportu a prostřednictvím sportu, včetně sportu pro zdravotně postižené osoby a rovnost pohlaví v oblasti sportu; udržitelné financování místních sportů a dobrá správa.

Kromě těchto problémů upozornilo nevládní sportovní odvětví na následující témata: míra účasti na sportu; dostupnost sportovní a fyzické činnosti na všech úrovních vzdělávání; uznání dobrovolnické činnosti; boj proti násilí a diskriminaci; vyrovnané financování; a potřeba podpory pro vytváření sítí kontaktů a výměnu osvědčených postupů na úrovni EU.

1.2. Přidaná hodnota EU v oblasti sportu

Komise plně uznává autonomii správních struktur v oblasti sportu jakožto zásadní pravidlo související s organizací sportu. Uznává rovněž pravomoci členských států v této oblasti, a to v souladu se zásadou subsidiarity. Provádění bílé knihy nicméně potvrdilo, že v mnoha oblastech může iniciativa na úrovni EU představovat významnou přidanou hodnotu.

Činnost EU má za cíl podporovat iniciativy členských států a doplňovat je v případech, kdy je vhodné řešit problémy, jako jsou případy násilí a netolerance při sportovních událostech nebo absence srovnatelných údajů o sportovním odvětví EU jakožto základu pro vytváření politik. Současně pomáhá činnost EU řešit nadnárodní úkoly, na které sport v Evropě naráží, jako je koordinovaný přístup k problematice dopingu, podvodům a manipulacím s výsledky zápasů či aktivitám sportovních agentů.

Činnost EU rovněž přispívá k dosahování celkových cílů strategie Evropa 2020 tím, že zlepšuje zaměstnatelnost a mobilitu, a to zejména prostřednictvím opatřeních na podporu sociálního začleňování v oblasti sportu a prostřednictvím sportu, vzdělávání a odborné přípravy (mimo jiné prostřednictvím evropského rámce kvalifikací) a prostřednictvím evropských pokynů pro fyzickou aktivitu.

Ve všech oblastech, které jsou rozpracovány v tomto sdělení, slouží činnost EU k tomu, aby zajistila platformu pro výměnu zkušeností a dialog mezi zúčastněnými stranami v oblasti sportu, šíření osvědčených postupů a podporu rozvoje evropských sítí v oblasti sportu.

Současně činnost EU přispívá k šíření znalostí o právních předpisech ve sportovním odvětví, a tím zajišťuje evropskému sportu větší právní jistotu.

2. SPOLEČENSKÁ ROLE SPORTU

Sport vykazuje silný potenciál k tomu, aby přispěl k promyšlenému, udržitelnému a integrujícímu růstu a vytváření nových pracovních míst díky svému pozitivnímu vlivu na sociální začleňování, vzdělávání a odbornou přípravu a veřejné zdraví. Pomáhá omezovat

---

[2] Výsledky veřejné konzultace byly zveřejněny na této internetové stránce: http://ec.europa.eu/sport/library/doc/a/100726_online_consultation_report.pdf

[3] http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?language=en&file=32471

nárůst výdajů v oblasti sociálního zabezpečení a zdravotnictví tím, že zlepšuje zdraví a produktivitu obyvatelstva a zajišťuje vyšší kvalitu života do vysokého věku. Přispívá k sociální soudržnosti, neboť ruší sociální bariéry a zlepšuje zaměstnatelnost obyvatelstva a znamená pozitivní přínos v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Dobrovolnická činnost v oblasti sportu může přispět k růstu zaměstnatelnosti, sociálního začlenění, jakož i k vyššímu zapojení veřejnosti, a to zejména mezi mladými lidmi. Na druhé straně je sport spojen s celou řadou rizik, jako je doping, násilí a netolerance, před nimiž je třeba atlety, a to zejména mladé atlety, a občany chránit.

2.1. Boj proti dopingu

Doping zůstává pro sport závažnou hrozbou. Užívání dopingových látek v případě neprofesionálních atletů představuje závažné ohrožení veřejného zdraví a vyžaduje preventivní opatření, včetně zřizování středisek pro utužování dobré fyzické kondice. Prevence a postihy v oblasti dopingu spadají do pravomocí sportovních organizací a členských států. Komise podporuje boj proti dopingu i důležitou roli Světové antidopingové agentury, národních antidopingových organizací, akreditovaných laboratoří, Rady Evropy a organizace UNESCO. Komise rovněž vítá skutečnost, že národní antidopingové organizace jsou stále častěji organizovány jako nezávislé orgány. Vybízí členské státy, aby přijaly a sdílely národní antidopingové akční plány zaměřené na zajištění koordinace mezi všemi příslušnými odvětvími.

Řada zúčastněných stran požaduje aktivnější přístup ze strany EU v boji proti dopingu, kupříkladu přijetím Antidopingové úmluvy Rady Evropy, jestliže to kompetence v této oblasti Unii umožňují. Je zapotřebí zhodnotit důsledky, které by mělo udělení pravomocí Unii v rámci článku 165 SFEU, pokud jde o zastoupení EU v rámci řídících struktur Světové antidopingové agentury.

Komise zdůrazňuje potřebu antidopingových pravidel a postupů, jež by byly v souladu s právními předpisy EU, pokud jde o dodržování základních práv a zásad, jako je úcta k soukromému a rodinnému životu, ochrana osobních údajů a právo na spravedlivý proces a presumpce neviny. Jakékoli omezení vykonávání těchto práv a svobod musí být dáno zákonem a dodržovat podstatu uvedených práv a zásadu proporcionality.

Komise podporuje existující tendenci projevující se napříč členskými státy EU zavádět ustanovení trestního práva proti obchodu s dopingovými látkami v rámci organizovaných sítí a stávající ustanovení posilovat.

2.2. Vzdělávání, odborná příprava a kvalifikace v oblasti sportu

Za nízké náklady lze v rámci školních osnov i mimo ně zlepšit náplň hodin sportu a fyzické aktivity. Kvalita programů fyzického vzdělávání a kvalifikace příslušných pedagogických pracovníků zůstává v řadě členských států nevyřešenou otázkou. Spolupráce mezi sportovními organizacemi a vzdělávacími institucemi je přínosem pro obě odvětví a může být podporována v rámci univerzit.

Na základě výzvy Evropské rady z roku 2008, aby se řešily otázky „dvojích kariér“[4] Komise zdůrazňuje potřebu zajistit, aby se mladým atletům na vysoké úrovni nabídlo souběžně s jejich sportovní přípravou i kvalitní vzdělání. Mladí atleti, zejména atleti přicházející ze

[4] Prohlášení Evropské rady o sportu, prosinec 2008.

třetích zemí, aby v Evropě trénovali a soutěžili, čelí mnohanásobným rizikům spojeným s jejich zranitelností. Kvalita středisek sportovní přípravy a jejich personálu by měla být dostatečně vysoká k tomu, aby ze zajistila ochrana morálních, vzdělávacích a profesionálních zájmů jednotlivých atletů.

Členské státy a sportovní hnutí uznávají potřebu lépe kvalifikovaného personálu ve sportovním odvětví. Vysoká úroveň profesionality a rozrůzněnost profesí v oblasti sportu společně se zvyšující se mobilitou v rámci EU zdůrazňují význam zahrnutí kvalifikací spojených se sportem do vnitrostátních kvalifikačních systémů, aby mohly využívat odkazů k evropskému rámci kvalifikací. Je zapotřebí větší transparentnosti, pokud jde o hodnocení a uznávání kvalifikací získaných v rámci dobrovolnické činnosti i pokud jde o kvalifikace požadované v případě regulovaných se sportem souvisejících profesí.

2.3. Předcházení násilí a nesnášenlivosti a boj proti nim

Násilí a nekázeň diváků zůstávají celoevropským jevem a je zapotřebí evropský přístup, který by zahrnoval opatření na omezení příslušných rizik. Opatření EU se ve spolupráci s Radou Evropy dosud zaměřovala na to, aby občanům zajistila vysokou míru bezpečnosti prostřednictvím policejního dohledu při mezinárodních fotbalových kláních. Širší přístup zahrnující také další sportovní disciplíny zaměřené na prevenci a prosazování právních předpisů bude vyžadovat silnější spolupráci mezi příslušnými zúčastněnými stranami, jako jsou policejní služby, soudní orgány a sportovní organizace, fanouškovské organizace a veřejné orgány.

Jak vyplývá z nedávné zprávy Agentury EU pro základní práva[5], zůstává v oblasti evropského sportu i nadále problémem rasismus, xenofobie a další formy nesnášenlivosti, a to i na neprofesionální úrovni. Členské státy se vybízejí k tomu, aby zajistily úplné a účinné provedení rámcového rozhodnutí Rady 2008/913/SVV o boji proti určitým formám a projevům rasismu a xenofobie podle trestního práva a podporovaly činnosti zaměřené na boj proti těmto jevům.

2.4. Upevňování zdraví prostřednictvím sportu

Fyzická činnost je jedním z nejdůležitějších činitelů pro oblast upevňování zdraví v moderní společnosti a může významným způsobem přispět ke snižování nadváhy a obezity a ochraně před řadou vážných onemocnění. Ministři EU v oblasti sportu v roce 2008 neformálně schválili pokyny EU pro oblast fyzické aktivity s doporučením možností jak využít politiky a postupy na úrovni EU, jakož i na vnitrostátních a lokálních úrovních s cílem usnadnit občanům, aby se fyzická aktivita mohla stát součástí jejich každodenního života. Řada členských států již tato doporučení využila jako základ pro své vnitrostátní politické iniciativy.

Zdravotní a fyzická činnost jsou tak těsně propojeny, že podpora fyzické činnosti je klíčovou složkou bílé knihy z roku 2007 „Strategie pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou“[6]. V zájmu provádění této strategie prokázalo několik členských států ochotu investovat do fyzické činnosti jakožto prostředku ke zlepšení zdraví a různé organizace se zavázaly k projektům podporujícím cvičení pro upevnění zdraví.

---

[5] Rasismus, etnická diskriminace a vyloučení migrantů a menšin v rámci sportu: srovnávací přehled situace v Evropské unii (2010): http://fra.europa.eu/fraWebsite/home/home_en.htm

[6] KOM(2007) 279 v konečném znění, 30.5.2007.

Mezi jednotlivými členskými státy panují velké rozdíly, pokud jde o úroveň fyzické aktivity a přístup veřejnosti ke sportu, a pojem zdraví upevňující fyzická aktivita zahrnující tak různá odvětví, jako je sport, zdravotnictví, vzdělávání, doprava, územní plánování, veřejná bezpečnost a pracovní prostředí, stále vyvolává značné otázky. Fyzickou aktivitu lze dále podporovat v rámci vnitrostátních vzdělávacích systémů, a to již od útlého věku. Přeshraniční výměna osvědčených postupů na podporu vypracování a provádění vnitrostátních pokynů pro fyzickou aktivitu skýtá pro EU vysokou přidanou hodnotu a měla by být dále rozvíjena.

2.5. Sociální začleňování ve sportu a prostřednictvím sportu

Osoby se zdravotním postižením mají stejné právo na to účastnit se sportovních činností jako ostatní. EU a členské státy podepsaly Úmluvu OSN o ochraně práv zdravotně postižených osob, která obsahuje i povinnost přijmout vhodná opatření k tomu, aby se tato práva účinně uplatňovala. Je potřeba více zlepšit přístup osob se zdravotním postižením ke sportu.

Na vedoucích postech v oblasti sportu jsou nedostatečně zastoupeny ženy. V souladu se strategií pro rovnost žen a mužů pro období let 2010–2015 podpoří Komise zohledňování genderových otázek v rámci činností v oblasti sportu.

Sport umožňuje pozitivní interakci mezi imigranty a hostitelskou společností, čímž podporuje začleňování a mezikulturní dialog. Sport se stále častěji objevuje ve zvláštních programech pro imigranty, avšak přístupy v rámci jednotlivých členských států se značně různí.Sport může být rovněž nástrojem podpory sociálního začleňování minorit a dalších zranitelných a znevýhodněných skupin a může přispět k lepšímu porozumění mezi jednotlivými komunitami, včetně postkonfliktních oblastí.

SPOLEČENSKÁ ROLE SPORTU
Boj proti dopingu
• *Komise:* předložit návrh mandátu k jednání o přístupu EU k Antidopingové úmluvě Rady Evropy. • *Komise:* přezkoumat nejvhodnější způsob prosazování opatření proti obchodu s dopingovými látkami v rámci organizovaných sítí, a to pokud možno i prostřednictvím trestního práva. • *Komise:* podporovat přeshraniční sítě pro boj s dopingem, včetně sítí zaměřených na preventivní opatření pro oblast amatérského sportu, sportů pro všechny a utužování dobré fyzické kondice.
Vzdělávání, odborná příprava a kvalifikace v oblasti sportu
• *Komise:* podporovat inovativní iniciativy týkající se fyzické aktivity ve školách v rámci programu celoživotního učení. • *Komise a členské státy:* vypracovat evropské pokyny pro oblast sportovní a vzdělávací „dvojí výchovy“ mládeže. • *Komise a členské státy:* podpořit zahrnutí kvalifikací souvisejících se sportem do evropského rámce kvalifikací. Zde je zapotřebí prosadit zhodnocení neformálního a informálního učení prostřednictvím takových činností, jako je dobrovolnická činnost

v oblasti sportu.
Předcházení násilí a nesnášenlivosti a boj proti nim
• *Komise a členské státy:* vypracovat a zavést bezpečnostní mechanismy a požadavky na bezpečnost pro mezinárodní sportovní události, včetně celoevropských projektů odborné přípravy a vzájemného hodnocení pro policejní úředníky v souvislosti s násilím a nekázní diváků. • *Komise:* poskytnout finanční podporu činnostem zaměřeným na boj proti rasismu, xenofobii, homofobii a dalším podobným případům netolerance v oblasti sportu.
Upevňování zdraví prostřednictvím sportu
• *Komise a členské státy:* pokračovat ve vypracovávání vnitrostátní pokynů na základě pokynů EU pro oblast fyzické aktivity, včetně stanovení postupů pro přezkum a koordinaci, a zvážit návrh doporučení Rady v této oblasti. • *Komise:* podporovat přeshraniční projekty a sítě v oblasti fyzických aktivit na upevnění zdraví.
Sociální začleňování ve sportu a prostřednictvím sportu
• *Komise a členské státy:* vypracovat a šířit a normy pro přístup ke sportovním, odpočinkovým a rekreačním organizacím, aktivitám, událostem a zařízením prostřednictví evropské strategie v oblasti zdravotního postižení. • *Komise a členské státy* podporovat zapojení lidí se zdravotním postižením do evropských sportovních událostí, jakož i organizace sportovních událostí pro zdravotně postižené, a to zejména prostřednictvím podpory nadnárodních projektů a sítí. V tomto kontextu podporuje výzkum týkající se specializovaných sportovních zařízení pro osoby se zdravotním postižením. • *Komise:* podporovat přeshraniční projekty a sítě sociálního začleňování osob se zdravotním postižením. Zde je třeba podporovat výzkum související se specializovanými sportovními zařízeními pro osoby se zdravotním postižením. • *Komise:* podporovat přeshraniční projekty na posílení přístupu žen k vedoucím postům v rámci sportovního odvětví a na podporu přístupu žen ve znevýhodněných pozicích ke sportu. Zde je třeba zahrnout sport do databáze a sítě vedoucích postů pro ženy. • *Komise:* podporovat přeshraniční projekty na posílení sociální integrace zranitelných a znevýhodněných skupin prostřednictvím sportu a výměna osvědčených postupů v této oblasti.

3. HOSPODÁŘSKÝ ROZMĚR SPORTU

Sport představuje rozsáhlé a rychle se rozrůstající odvětví hospodářství a významným způsobem přispívá k růstu a vytváření pracovních míst, přičemž přidanou hodnotou a

pozitivním přínosem pro zaměstnanost přesahuje průměrnou míru růstu. Sportovní odvětví vytváří okolo 2 % celkového HDP[7]. Hlavní sportovní události a soutěže skýtají silný potenciál pro zvýšený rozvoj turismu v Evropě. Sport tak přispívá k dosahování cílů strategie Evropa 2020. V širším pojetí (zahrnujícím i části turismu, výroby, maloobchodu, vzdělávání a sázení atd. související se sportem) může sport dosáhnout až 4 % celkové přidané hodnoty EU. Je zapotřebí srovnatelných údajů jako základ pro vytváření politik podložených důkazy. Navzdory celkové hospodářské důležitosti sportu se velká většina sportovních činností odehrává v rámci neziskových struktur založených na dobrovolnické činnosti. Otázkou, kterou může být potřeba řešit, zůstává udržitelnost financování takových struktur. Zároveň by se měla posílit finanční solidarita mezi profesionálním a místním sportem.

3.1. Vytváření politik podložených důkazy v oblasti sportu

Vytváření politik k provádění ustanovení Lisabonské smlouvy potřebuje solidní podkladovou základnu, včetně srovnatelných celoevropských údajů o společenských a hospodářských aspektech sportu. Komise usnadňuje spolupráci na úrovni EU s cílem změřit hospodářský význam sportu prostřednictvím satelitního účtu pro sport[8]. Posílená spolupráce s cílem lepšího poznání sportu v EU by měla zahrnout i vysoké školy, sportovní odvětví, sportovní hnutí a vnitrostátní a evropské veřejné orgány.

3.2. Udržitelné financování sportu

Využívání práv duševního vlastnictví v oblasti sportu, jako je udělování licencí pro přenos sportovních událostí nebo reklamní prodej, představuje pro oblast profesionálních sportů významný zdroj příjmů. Zisky z těchto zdrojů bývají často zčásti přerozděleny do nižších pater sportovního řetězce.

Komise má za to, že jsou-li plně dodržovány právní předpisy EU týkající se hospodářské soutěže a pravidla vnitřního trhu, je důležité tyto zdroje příjmu účinně chránit, aby se zaručilo nezávislé financování sportovních činností v Evropě. Prodej mediálních práv ke sportovním událostem by měl odpovídat různým požadavkům trhu a kulturním preferencím, ale současně i zaručovat dodržování pravidel vnitřního trhu a právních předpisů týkajících se hospodářské soutěže.

Kolektivní prodej mediálních práv je dobrým příkladem finanční solidarity a přerozdělovacích mechanismů v oblasti sportu. Kolektivní prodej mediálních práv ze své podstaty omezuje hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU. Tento prodej může nicméně s sebou přinést výhody, které převáží nad negativními dopady. Společný prodej může proto splňovat kritéria pro výjimku podle čl. 101 odst. 3 SFEU, jsou-li splněny určité podmínky. Komise doporučuje sportovním asociacím zavést mechanismy pro kolektivní prodej mediálních práv, aby se zajistilo přiměřené přerozdělení zisků, a to v plném souladu s právními předpisy EU týkajícími se hospodářské soutěže za současného zachování práva veřejnosti na informace.

---

7 Světové hospodářské fórum, Davos, 2009

8 Satelitní účet je statistický rámec pro měření hospodářské důležitosti určitého průmyslového odvětví (v tomto případě sportovního odvětví) v rámci celonárodního hospodářství. Satelitní účet pro sport zohledňuje vnitrostátní účty pro činnost související se sportem, z čehož odvozuje veškerou přidanou hodnotu sportu.

Hazardní činnosti (včetně sportovních sázek a loterií) provozované soukromými subjekty nebo státem přímo či nepřímo přispívají k financování sportu ve všech členských státech EU. Příspěvky mohou zahrnovat finanční vazby mezi loteriemi provozovanými státem a sportovním hnutím, daňové příjmy, které naopak mohou poskytnout financování sportu, využívání specifických práv a sponzorské smlouvy.

Zúčastněné strany v oblasti sportu vnímají výzvy, jež jsou s neustávajícími proudy příjmu z hazardních her do sportu spojeny. Při dalším řešení případu hazardních her v rámci vnitřního trhu by se měly zohlednit výzvy k zajištění udržitelného financování pro sport ze soukromých a veřejných zdrojů a finanční stability sportovního odvětví. Regulativní přístupy se mezi jednotlivými členskými státy různí v oblastech týkajících se práv duševního vlastnictví a hazardních her, a to zejména pokud jde o rozsah vlastnických práv pro pořadatele sportovních soutěží ve vztahu k událostem, které pořádají, jakož i otázka obrazových práv v oblasti sportu.

V zájmu lepšího porozumění této problematice zahájila Komise výzkum EU zaměřený na financování místních sportů. Výzkum by měl ukázat, jaký je skutečný význam různých zdrojů financování pro místní sporty, jako jsou veřejné subvence (celostátní, regionální a místní orgány), příspěvky domácností a příspěvky z dobrovolnické činnosti, sponzoringu, mediální zisky a zisky pocházející od organizací provozujících hazardní hry. Výsledky výzkumu se stanou podkladem pro rozhodnutí, zda jsou v této oblasti zapotřebí nějaká opatření a případně jakého druhu.

3.3. Uplatňování pravidel EU pro poskytování státní podpory sportu

Sport veřejné orgány různým způsobem financují ve všech členských státech EU. Některá opatření, jako například velmi malé částky podpory, na které se vztahuje nařízení o podpoře *de minimis*, mohou zůstat mimo oblast působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU. Platí-li podmínky stanovené tímto článkem, je státní podpora v zásadě v rozporu s právními předpisy EU, není-li použitelná jedna z odchylek ve článku 107 SFEU. Ačkoli státní podpora pro sport není jako taková do obecného nařízení o blokových výjimkách zahrnuta, mohou se na ni vztahovat určitá ustanovení tohoto nařízení, a v tom případě ji lze považovat za slučitelnou bez nutnosti předchozího oznámení Komisi. Jinak musí být nová podpora oznámena Komisi podle čl. 108 odst. 3 SFEU a lze ji udělit až poté, co Komise vydá příznivé rozhodnutí. Dosud bylo přijato jen několik rozhodnutí ohledně státní podpory pro sport a stejně jako v jiných odvětvích za podobné situace zúčastněné strany opakovaně požadovaly vyjasnění ve věci financování infrastruktury a sportovních organizací.

3.4. Regionální rozvoj a zaměstnatelnost

Fondy EU by bylo možné využívat na projekty a činnosti na podporu udržitelných sportovních struktur. Kupříkladu lze v zájmu plného využití hodnoty sportu jakožto nástroje pro místní a regionální rozvoj, obnovu měst, rozvoj venkova a podporu zaměstnatelnosti, vytváření pracovních míst a zapojení na trhu práce prostřednictvím strukturálních fondů podporovat investice v souladu s prioritami stanovenými v operačních programech. Klíčovou roli, pokud jde o financování a přístup ke sportu, hrají regionální zúčastněné strany (obce a regiony), a měly by být proto ve stále větší míře zapojovány do příslušných debat na úrovni EU.

HOSPODÁŘSKÝ ROZMĚR SPORTU

Vytváření politik v oblasti sportu podložených důkazy
• *Komise a členské státy:* vytvořit satelitní účty pro sport slučitelné s dohodnutou evropskou definicí. • *Komise:* podporovat síť univerzit, aby se prosadily inovativní a důkazy podložené politiky ve sportu. • *Komise:* prošetřit proveditelnost zavedení sportovní monitorovací funkce v EU za účelem analýzy trendů, sběru dat, interpretace statistik, usnadnění výzkumu, provádění průzkumů a studií a podpory výměny informací.
Udržitelné financování sportu
• *Komise:* zajistit, aby se při provádění iniciativy Digitální agenda zohlednila práva duševního vlastnictví, která mohou vzniknout při přenosech sportovních událostí. • *Komise:* vypracovat studii k analýze práv sportovních pořadatelů a obrazových práv ve sportovním odvětví z hlediska právního rámce EU. • *Komise a členské státy*: prozkoumat ve spolupráci se sportovním hnutím způsoby jak posílit mechanismy finanční solidarity v oblasti sportů, a to v souladu s pravidly hospodářské soutěže EU. • *Komise a členské státy*: na základě výsledků studie EU o financování místních sportů zvolit nejlepší postup mezi stávajícími mechanismy financování pro transparentní a udržitelné financování sportu.
Uplatňování pravidel EU pro poskytování státní podpory sportu
• *Komise:* monitorovat způsoby používání práva státní podpory v oblasti sportu a zvážit možnost poradenství, vzroste-li počet případů poskytování státní podpory v souvislosti se sportem.
Regionální rozvoj a zaměstnatelnost
• *Komise a členské státy*: plně využít možností Evropského fondu pro regionální rozvoj k podpoře sportovní infrastruktury a udržitelných aktivit v oblasti sportu a outdoorového vyžití jakožto nástroje pro rozvoj regionů a venkova a Evropského sociálního fondu k posílení dovedností a zaměstnatelnosti pracovníků ve sportovním odvětví.

4. ORGANIZACE SPORTU

4.1. Podpora dobré správy v oblasti sportu

Dobrá správa v oblasti sportu je podmínkou pro autonomii a samoregulaci sportovních organizací. Nelze sice stanovit jediný model správy pro oblast evropského sportu, který by procházel napříč různými disciplínami a zohledňoval různé národní rozdíly, Komise má ale za to, že existují jisté provázané zásady, které tvoří základ správy sportu na evropské úrovni, jako je autonomie v mezích právních předpisů, demokracie, transparentnost a odpovědnost při

rozhodování a maximální inklusivnost při zastoupení zainteresovaných stran. Dobrá správa v oblasti sportu je podmínkou pro řešení úkolů, které se týkají sportu a právního rámce EU.

4.2. Specifická povaha sportu

Specifická povaha sportu, právní koncept zavedený Soudním dvorem Evropské unie, který již za různých okolností zohledňovaly instituce EU a kterým se podrobně zabývala bílá kniha o sportu a doprovodný dokument útvarů Komise, je nyní uznána článkem 165 SFEU. Zahrnuje veškeré charakteristiky, které činí sport specifickým, jako např. vztah vzájemné závislosti mezi soutěžícími protivníky nebo pyramidová struktura otevřených soutěží. Koncept specifické povahy sportu je zohledněn i při posuzování toho, zda jsou sportovní pravidla v souladu s požadavky právních předpisů EU (základní práva, svobodný pohyb, zákaz diskriminace, hospodářská soutěž atd.).

Sportovní pravidla se běžně týkají organizace a řádného provádění soutěžních sportů. Spadají do kompetence sportovních organizací a musí být v souladu s právními předpisy EU. Aby se posoudila slučitelnost sportovních pravidel s právními předpisy EU, zvažuje Komise legitimnost cílů, které se těmito pravidly sledují, a také to, zda s sebou sledování těchto cílů nepřináší nějaká omezení, či zda jsou tato omezení přiměřená daným cílům. Legitimní cíle sportovních organizací mohou souviset kupříkladu se spravedlivostí sportovních soutěží, nejistotou výsledků, ochranou zdraví atletů, podporou nabírání a tréninku mladých atletů, finanční stabilitou sportovních klubů/týmů či jednotným a konzistentním provozováním daného sportu („pravidla hry“).

Komise bude i nadále prostřednictvím dialogu se zúčastněnými stranami ze sportovní oblasti usilovat o to vysvětlit na základě jednotlivých témat vztah mezi právními předpisy EU a sportovními pravidly v rámci profesionálního a amatérského sportu. Jak při konzultaci požadovaly členské státy a sportovní hnutí, je Komise odhodlána podporovat přiměřený výklad konceptu specifické povahy sportu a bude v tomto ohledu i nadále poskytovat pokyny a doporučení. Pokud jde o právní předpisy EU týkající se hospodářské soutěže, Komise bude dále uplatňovat postup stanovený v nařízení (ES) č. 1/2003.

4.3. Volný pohyb a státní příslušnost sportovců

Organizace sportu na národní bázi tvoří součást tradičního evropského přístupu ke sportovnímu odvětví. Smlouva sice diskriminaci na základě státní příslušnosti zakazuje a obsahuje zásadu volného pohybu pracovníků, ale Soudní dvůr v minulých rozsudcích týkajících se složení národních týmů a termínů pravidel přestupu u hráčů v týmových sportovních soutěžích zohlednil potřebu zachovat jisté specifické charakteristiky sportu.

V oblasti profesionálního sportu jsou pravidla mající za následek přímou diskriminaci (jako např. kvóty pro hráče na základě státní příslušnosti) v rozporu s právními předpisy EU. Na druhé straně pravidla, která jsou diskriminující nepřímo (jako např. kvóty pro místně trénované hráče), nebo která brání volnému pohybu pracovníků (kompenzace za nabírání a trénink mladých hráčů), lze považovat za slučitelná, pokud sledují legitimní cíl a pokud jsou nezbytná a přiměřená k dosažení takového cíle.

Podle článku 45 SFEU se pravidla volného pohybu vztahují pouze na pracovníky a profesionální hráče v rámci hospodářské činnosti. Pravidla volného pohybu se nicméně vztahují i na amatérský sport, neboť Komise se domnívá, že ze znění článků 18, 21 a 165 SFEU společně vyplývá, že obecná zásada EU zakazující jakoukoli diskriminaci na základě

státní příslušnosti se vztahuje na sport pro všechny občany EU, kteří užívají práva na volný pohyb, včetně těch, kteří provozují amatérskou sportovní činnost.

Komise zahájila výzkum s cílem posoudit dopady ustanovení Smlouvy na nediskriminaci na základě státní příslušnosti v rámci individuálních sportů. Pokyny k volnému pohybu jsou uvedeny v pracovním dokumentu útvarů Komise, který je přiložen k tomuto sdělení. Další pokyny lze nalézt ve sdělení Komise o „Potvrzení volného pohybu pracovníků: práva a hlavní vývojové změny“ přijatém dne 13. července 2010[9].

4.4. Pravidla přestupu a činnosti sportovních agentů

Po debatách s Komisí v roce 2001 ohledně antimonopolního řízení byl do pravidel FIFA o statutu a přestupu hráčů zahrnut soubor pravidel. Přestupy hráčů zpravidla neuniknou veřejné pozornosti kvůli otázkám legality příslušných aktů a transparentnosti finančních toků. Komise má za to, že je načase celkově zhodnotit pravidla přestupu v evropském profesionálním sportu.

Nezávislá studie zaměřená na sportovní agenty vypracovaná na zakázku Komise v roce 2009 nabízí přehled činností sportovních agentů v EU. Hlavní zjištěné problémy jsou etického rázu, jako např. finanční kriminalita a bezohledné využívání mladých hráčů, ohrožující spravedlivost sportovních soutěží a integritu sportovců. Studie rovněž poukazuje na rozpory v tom, jak je činnost agentů v Evropě regulována veřejnými orgány a soukromými subjekty.

4.5. Integrita sportovních soutěží

Cenný nástroj pro zajištění integrity soutěží skýtají v rámci týmových sportů licenční systémy pro kluby. Jsou rovněž účinným způsobem prosazování dobré správy a finanční stability. Komise vítá přijetí opatření zaměřených na posilování finanční čestnosti v evropském fotbalu a současně připomíná, že taková opatření musí zaručit dodržování pravidel vnitřního trhu a právních předpisů týkajících se hospodářské soutěže.

Etiku a integritu sportu porušuje manipulace s výsledky zápasů. Bez ohledu na to, zda se jedná o ovlivňování sázek nebo sportovních cílů, jde o formu korupce, kterou jako takovou postihuje vnitrostátní trestní právo. Úlohu při manipulaci s výsledky zápasů spojené s nezákonnými sázkami hrají mezinárodní zločinecké sítě. Problém často vzhledem k celosvětové popularitě sportu a přeshraniční povaze sportovních sázek přesahuje kompetence vnitrostátních orgánů. Zúčastněné strany v oblasti sportu již se smíšenými výsledky spolupracují s veřejnými a soukromými sázkovými společnostmi na vytvoření systémů včasného varování a vzdělávacích programů. Komise bude spolupracovat s Radou Evropy na analýze faktorů, které by mohly přispět k účinnějšímu řešení problému manipulace s výsledky zápasů na vnitrostátní, evropské a mezinárodní úrovni. Jedním z problémů, které bude Komise řešit v rámci nadcházejících konzultací o poskytování online sázkových služeb v EU, je integrita ve sportu.

4.6. Evropský sociální dialog ve sportovním odvětví

Sociální dialog je základním pilířem evropského sociálního modelu, dává zaměstnancům, atletům a pracovníkům ve sportovním odvětví příležitost utvářet pracovní vztahy ve sportovním odvětví na základě autonomního dialogu v obecném legislativním a institučním

[9] KOM(2010) 373.

rámci EU. V odvětví profesionálního fotbalu byl v roce 2008 zřízen Evropský výbor pro sociální dialog. Práce v tomto výboru pokročila k zavedení minimálních smluvních požadavků pro fotbalové hráče.

Kromě toho vyjádřilo několik potenciálních evropských organizací sociálních partnerů zájem na vytvoření výboru pro sociální dialog pro celé odvětví sportu a aktivního odpočinku. Komise tento vývoj povzbuzuje a vybízí sociální partnery k tomu, aby posílili své zastoupení na úrovni EU. Aby se zahájení takového dialogu usnadnilo, navrhne zkušební fázi.

ORGANIZACE SPORTU
Podpora dobré správy v oblasti sportu
• *Komise a členské státy*: prosazovat normy sportovní správy prostřednictvím výměny osvědčených postupů a cílené podpory specifických iniciativ.
Specifická povaha sportu
• *Komise*: poskytnout pomoc a poradenství, na základě jednotlivých specifických témat, ohledně uplatňování konceptu specifické povahy sportu.
Volný pohyb a státní příslušnost sportovců
• *Komise*: vydat pokyny ohledně toho, jak sladit ustanovení Smlouvy o státní příslušnosti s organizací soutěží v individuálních sportech na národní bázi. • *Komise*: posoudit dopady pravidel pro domácí hráče v týmových sportech v roce 2012.
Pravidla přestupu a činnosti sportovních agentů
• *Komise*: zahájit výzkum zaměřený na hospodářské a právní aspekty přestupů hráčů a jejich dopad na sportovní soutěže. Poskytnout v tomto kontextu pokyny ohledně přestupů hráčů v rámci týmových sportů. • *Komise*: uspořádat konferenci za účelem dalšího prozkoumání toho, jak mohou instituce EU a zástupci sportovního hnutí (federace, ligy, kluby, hráči a agenti) zlepšit situaci s ohledem na činnosti sportovních agentů.
Evropský sociální dialog ve sportovním odvětví
• *Komise*: podporovat sociální partnery a sportovní organizace ve vytvoření sociálního dialogu na úrovni EU pro celé odvětví sportu a aktivního odpočinku a debatovat o nových relevantních otázkách, jako je např. smluvní stabilita, vzdělávání a odborná příprava, zdraví a bezpečnost, zaměstnání a pracovní podmínky nezletilých, role agentů nebo boj proti dopingu.

5. SPOLUPRÁCE S TŘETÍMI ZEMĚMI A MEZINÁRODNÍMI ORGANIZACEMI

Lisabonská smlouva vybízí Unii a členské státy k tomu, aby rozvíjely spolupráci s třetími zeměmi a příslušnými mezinárodními organizacemi v oblasti sportu. S ohledem na

kontinentální organizaci sportu a obnovený konsensus ohledně rozšiřování, by měla být prioritou spolupráce s evropskými třetími zeměmi, zejména zeměmi kandidátskými a možnými kandidáty.

SPOLUPRÁCE S TŘETÍMI ZEMĚMI A MEZINÁRODNÍMI ORGANIZACEMI
• *Komise*: stanovit rozsah mezinárodní spolupráce v oblasti sportu se zaměřením na evropské třetí země, a to zejména kandidátské země a možné kandidáty a Radu Evropy.

6. ZÁVĚR

Složitost návrhů v oblasti sportu vyžaduje dle názoru Komise, aby i nadále fungovaly neformální struktury spolupráce mezi členskými státy v zájmu zajištění pokračující výměny osvědčených postupů a šíření výsledků. Komise bude i nadále podporovat neformální pracovní skupiny v oblasti sportu, ve kterých chtějí členské státy pokračovat nebo které chtějí zřídit a které budou nadále podávat zprávy sportovním ředitelům EU.

Evropský parlament a Rada se vybízejí k tomu, aby podpořily návrhy představené v tomto sdělení o sportu a naznačily své priority pro budoucí činnost.